

001	66	76	96	63	72	66	69	52	65	26	62	63	13	19	10	7	4	0
100	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8

VIIKONVAIHDE

SIMONKADULTA

Presidentti kohautti vasta puheensa jälkeen

Tasavallan presidentti **Sauli Niinistön** uudenvuodenpuhe ei jäänyt vaille huomiota. Uutisnäikäselle medialle puheen sanomalla mässäily sujui rutiinilla.

Ensimmäistä kertaa uutena vuonna puhunut presidentti ei kohauttanut yleisöään sopimattomilla ilmaisuilla tai näkemyksillä. Henkilökohtaisia kokemuksia tai tarinoita ei puheessa kuultu.

Ketään ei mainittu nimellä, ketään ei ärsytetty. Sillä tyyliin kuuluu, että presidentti ei suoraan kritisoi ketään, puutu painokkaasti vallitsevaan epäkohtaan tai jakele muille ohjeita. Tätä varten käytetään kiertoilmaisuja.

Niinistö lanseerasi politiikan kieleen uusia sanoja, kuten ”oleskeluyhteiskunnan”. Hän piikitteli termillä epäsuorasti vaikkapa sosiaali- tai työttömyysturvan varassa laiskottelevia ihmisiä, joita ei verojen maksu kiinnosta. Näin puhetta voi tulkita.

Tietysti Niinistö myös patisteli hallitusta ja työmarkkinaosapuolia hyviin päätöksiin, jotta Suomi voisi saada ”rohtonsa” talousongelmiinsa.

Mutta jotain jäi sentään kuulijalle mieleen. Vanha kamreeri napautti hyvin tienaaavia suomalaisia ajattelemaan, voisiko jostain edusta luopua huonojen aikojen vallitessa.

Kenelle palkkalahjoitus oikein valuu?

Kohu syntyi vasta seuraavana päivä. MTV3:n uutiset paljasti, että presidentti on vapaaehtoisesti leikkaamassa palkkiotaan noin viidenneksellä.

Onpa jaloa toimintaa presidentiltä! Niinistö hurmaa nyt kansanjoukot. Kansantaloutta ei presidentinpalkka-alella pelasteta, mutta missään ei ole kielletty presidenttiä harrastamasta populismia.

Palkkalahjoitus palautuu takaisin valtion kirstuun, eikä tunnu sen jälkeen enää missään. Odotamme nyt populistipresidenttejä nähty ennenkin. **Martti Ahtisaari** lahjoitti lamavuosina palkkiokorotuksensa työttömille.

Noiden vuosien jälkeenkin Ahtisaari on ollut monen suomalaisen idoli, kenties myös Niinistön.

Presidentin esimerkki varmastt tarttuu. Työnantajapuolella eleelle on arvatenkin jo skoolattu. Duunarit tuskin hurraavat kokoomuslaisten eleelle, sillä vasta heidän palkkapussiaan rokkotamalla voi elinkeinoelämän kunto hetkellisesti kohentua.

Ainakin eduskunnassa kansanedustajat joutunevat seuraamaan presidentin esimerkkiä. Odotamme nyt puhemies **Eero Heinälumoman** (sd.) liikkeitä asiassa. Monet vanhat kansanedustajat luulivat päässeensä jo eroon Niinistöstä. Luulo taisi osoittautua turhaksi palkka-aletekojen vuoksi.

Päästetäänkö kansanedustajat töihin?

Vuoden alkutai paleella on hyvin aikaa päivitellä vaikkapa kansanedustajien työsarkaa. Tiedossahan on, että Suomen kansanedustajat on suotu tavalliseen palkansaajaan verrattuna aivan liian monta lomapäivää – ja vieläpä täydellä palkalla.

Keskellä kuuden viikon mittaista joululomaa petti ainakin kansanedustaja **Markku Eestilän** (kok.) hermo. Aika tuli pitkäksi, sillä Eestilä esitti Iisalmen Sanomissa (2.1.) kannattavansa neljän viikon leikkausta vuosittaiseen loma-aikaan. Hän kommentaisi kansanedustajat takaisin töihin jo tammi-kuun puolivälissä. Syysistuntokausi voisi puolestaan alkaa jo elokuun puolivälissä – aivan hallituksen budjettiriiheen alla.

Populismia vai todellinen ongelma?

Kansanedustajat saavat lomailla vuosittain keskimäärin yhdeksäntoista viikon ajan eli lähes neljä kuukautta. Pituuksia ei ole juuri koskaan vakavasti kyseenalaistettu. Eipä ole ihme, että lomalla pitkästyminen vaara on suuri.

Eduskunnan loma-aikojen hirvittely on kestoaihe. Muutama vuosi sitten kristillisten **Bjarne Kallis** pamautti, että budjettikäsittelyyn riittää kuukausi koko syksyn sijaan. Keskustelu asiasta ei sittemmin jatkunut.

Kansanedustajilta odotetaan tietysti toiminnallista esimerkkiä. Kohtuullista tietysti olisi, että tuottavuustalkoiden hengessä kansanedustajia lomia leikattaisiin ja kansanedustajat säätäisivät lakeja vieläkin hartaammin.

Lomaleikkuri on hyvä idea, mutta ei riittävä. Lamatalokoiden paras idea taitaa tulla sittenkin Tasavallan presidentiltä.

Kuinka tyytyväinen kansa olisikaan, jos sitä edustava elittijoukko leikkaisi myös palkkaansa? Ainakin oppositiopuolueiden pitäisi ryhtyä toimeen. Populismille on nyt tarjolla hyvä aihe!

JANNE IMPIÖ

VIIKON VÄRSSY

Huru-ukkooin vanha tapa onpi säitä ennustella jälkikäteen taitavasti osaa selitellä virheet josko ilmat toisenlaiset olivat kuin profetian

tammikuussa taivas kirkas kääntää päivät pakkaselle kutukuussa matikkaisten inhat tuiskut tupruavat maalislämpö hankein pinnat pudottaapi paikoin päviks’ kevään nousu huhtikuussa pohjoistuules’ takkuapaipi vapulta jo lokkein lautta lentää kannas peltomiehen kesäkuu on kuivainen heinäkuukin heltehininen elokuussa paksu pilvi vettä mättää mittavasti sade syyskuun metsät mannut saattelee jo melkein soiksi lokakuussa myöhät poudat yllättävät kaikki täysin aurat, lingot marraspyry työllistävi täysiks’ päviks’ joulukuussa jalas kelkan vitilumen vaivaa vinkuu

JUHA AALTOILA

Teatteri Mukamas on Suomea ahkerimmin kiertävä nukke-teatteri. Valtionapu tarjoaa teatterielämyksen maa-seutukunnissakin.

.....

TAMPERE/JOKIOINEN (MT) Valot pimenevät ja lapset hiljentyvät kuin taikauskusta. Pikku-Aasi vie lasten huomion kokonaan. Tarina alkaa.

Teatteri Mukamas vieraili joulunalusviikolla Jokioisten Teerimäen päiväkodissa.

”Jouluyö on ihana joulukuvaelma, joka kuuluu suorastaan kansanperinteeseemme. Meillä esitys on käynyt useana vuotena ja aina se on todella suosittu niin lasten kuin vanhempienkin keskuudessa”, kiittelee johtava lastentarhanopettaja **Kristiina Kankaanpää**.

Nukketeatterin myötä lapset pääsevät tutustumaan uudlaiseen kulttuurimuotoon ensimmäistä kertaa.

”Lapsille tämä on kokemus. Olemme kiitollisia, että meillä on edelleen nukketeattereita, jotka tekevät vierailuita tänne maaseudullekkin.”

Jouluyö-esitys sai ensi-iltaan jo 1.12.1996, joten esityksellä on pitkät perinteet.

”Se on vanhin esityksistämme. Jokin kumma taika siinä on, että joka vuosi sitä kysytään. Ja tämänkin joulun alla yli viisikymmentä kertaa!” laskee Teatteri Mukamaksen taloudesta vastaava teatterisihteeri **Veronica Stycz**.

Vaikka tarina kertoo Marian ja Joosefin matkasta Betlehemiin, se ei ole joutunut uskontokriittisten hampaisiin kuten Suvivirsi.

”Minusta olisi hassua kieltää suomalaisissa kouluissa kristilliset perinteet. Meillä puhutaan kansainvälisyydestä ja eri uskonnoista, mutta omasta perinteestämme pitäisi vaieta”, pohtii teatterinjohtaja, ohjaaja **Mansi Stycz**.

Ahkerasti tien päällä

Tamperelainen Teatteri Mukamas on tilastojen mukaan ahkerimmin eri puolilla Suomea kiertävä nukketeatteri. Vuonna

Esiopettaja Leena Simola järjestää Jokioisten eskarilaisia odottamaan nukketeatteriesityksen alkamista. 6-vuotiaat Essi Matlin, Emilia Jaakkola ja Ninni Santakangas (oik.) odottavat jo jännittyneinä alkua.

2011 sen 215 esityksestä 106 nähtiin Pirkanmaan ulkopuolella.

”Meille lapset ovat samanarvoisia kotipaikasta riippumatta. Kierrämme esiintymässä ympäri Suomea, eivätkä pohjoisen lapset joudu maksamaan kilometrikorvauksia”, korostaa Veronica Stycz.

Esityksen hinta on siis sama riippumatta tilaajan paikkakunnasta. ”Esitys on täysin samanlainen aina. Kaikki kulkee mukana pakettiautossa.”

Valtionosuudet elintärkeitä

Oleellinen osa nukketeatterin toimintamahdollisuuksia ja perusta esitysten saamiselle

joka puolelle Suomea on valtionosuusjärjestelmä.

Teatteri Mukamas sai Teatterin tiedotuskeskuksen tilastojen mukaan vuonna 2011 valtionapua 12,66 euroa lippua kohden. Yhtä esitystä kohden summa on 1509,38 euroa.

”Ilman valtionapua liikkuminen loppuisi kuin seinään. Nukketeattereilla on aikuisten menot, mutta lasten tulot”, tietää teatterinjohtaja Mansi Stycz.

Vaikka toimivia nukketeattereita on Suomessa tällä hetkellä kymmeniä, valtionapua saa vain kolme: Teatteri Mukamas Tampereelta, Teatteri Hevosenkellä Espoosta ja Teatteri Sampo Helsingistä.

”Onneksi olimme toimineet riittävän pitkään, kun laki valtionosuuksista astui 90-luvun alussa voimaan. Mukaan pääsy oli meille elintärkeää.”

Nukketeattereiden saamat valtionavut ovat teatterimaailmassa pieniä. Esimerkiksi Tampereen Työväen Teatteri sai viimeisimmän tilaston mukaan valtionapua 31,23 euroa per myyty lippu, Kansallisteatteri 78,29 euroa per myyty lippu ja Svenska Teatern huikeat 101,89 euroa per myyty lippu.

Ihmiseltä ihmiselle

Mansi Stycz on yksi Teatteri Mukamaksen alkuperäisistä perustajista. Vuonna 1979 pe-

rustettu tamperelainen nukke-teatteri vei silloisen opiskelijan mennessään.

”Nukketeatteri on ihostuttava laji teatteriperheessä. Tämä on elämäntapa.”

Kiertolaisuus on kuulunut alusta asti Mukamaksen toimintaan, vaikka myöhemmin nukketeatteri saikin vuokratua Tampereen kaupungilta oman talon Tampereen Pispalasta.

”Elävä kosketus taiteeseen ja tekemiseen on unohtumassa, kun lapset istuvat kaikenlaisien ruutujen ääressä. Nukketeatteri välittää voimaa ihmisiltä ihmisille, vaikka välissä onkin nukke.”

STINA HAASO

TEATTERI

Valtionavulla tasa-arvoa

Vuonna 1979 perustettu Teatteri Mukamas on yksi Suomen tunnetuimmista ja pitkäikäisimmistä nukke-teattereista.

Tamperelainen nukke-teatteri työllistää 11 henkilötyövuotta.

Liikevaihto on noin 500 000 euroa, joka koostuu omasta tulosta ja erilaisista avustuksista.

Teatteri Mukamas on yksi kolmesta valtionapua saavasta nukketeatterista.

Jaana Vahteristo ja 6-vuotias Miikka Vahteristo tutustuvat nukketeatterin lavasteisiin esityksen jälkeen. Kertojana toiminut Niilo Savolainen vastailee kysymyksiin.

Valtaosa nukketeattereista omillaan

Nukketeatterit ovat alueellisesti katsottuna kaikkein tasa-arvoisinta teatteripalvelua.

”Nukketeatteri on niitä harvoja kulttuuripalveluita, joita on tarjolla myös pienillä paikkakunnilla ja joita voidaan viedä mihin päin Suomea tahansa”, arvioi järjestösihteeri **Anja Hokkanen** nukketeattereiden kattojärjestö Suomen Unimari-ryöstä.

Suomessa toimii noin 70 aktiivista nukketeatteria.

”Alueellisesti vahvoja alueita ovat pääkaupunkiseutu ja Turun seutu. Turun Taideakatemiassa voi opiskella alan ammattikorkeakoulututkinnon, minkä myötä Turun seudulla on erittäin vahva edustus nuoria nukketeatterilaisia.”

Koska valtionapua saa Suomessa vain kolme nukketeatte-

ria, suurin osa nukketeattereista toimii omillaan.

”Ongelma on se, että nukke-teatterit ovat hyvin pieniä. Ei ole osaajia, jotka keskittyisivät erilaisten tukien ja apujen hakemiseen. Suuret laitosteatterit tuntevat rahakanavat ja osaavat hakea kaikki mahdolliset avustukset.”

Iloinen asia alalle on opetusministeriön tekemä päätös,

jonka myötä vuonna 2013 palkataan henkilö selvittämään miten nukketeattereiden asemaa ja näkyvyyttä voitaisiin Suomessa parantaa.

”Se tuntuu hyvältä tunnustukselta, vaikka onhan tässä vielä pitkä matka siihen, että olisimme yhdenvertaisia muiden teatterimuotojen kanssa”, Hokkanen sanoo.

STINA HAASO